

Minister Finansów

Warszawa, 10 czerwca 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 9533 w sprawie inwestowania przez j.s.t. w obce
środki trwałe na cudzym gruncie
Znak sprawy: ST1.054.5.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 9533 Pana posła Krzysztofa Habury w sprawie inwestowania przez j.s.t. w obce środki trwałe na cudzym gruncie, uprzejmie informuję.

W świetle obowiązujących przepisów prawa, minister właściwy do spraw finansów publicznych nie ma obowiązku formułowania wytycznych w zakresie sposobu realizacji zadań i prowadzenia gospodarki finansowej przez jednostki samorządu terytorialnego, jak również do wykonywania działań nadzorczych ani kontrolnych w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego.

Jednostki samorządu terytorialnego powinny działać na podstawie i w granicach prawa i przy realizacji ustawowych zadań kierować się regułami określonymi w art. 44 ust. 3 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*¹ zgodnie z którymi wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, a także w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Z punktu widzenia przepisów o rachunkowości przez inwestycje rozumie się – w świetle art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości² – aktywa posiadane przez jednostkę w celu osiągnięcia z nich korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania przychodów w formie odsetek, dywidend (udziałów w zyskach) lub innych pożytków, w tym również z transakcji handlowej, a w szczególności aktywa finansowe oraz te nieruchomości i

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.

wartości niematerialne i prawne, które nie są użytkowane przez jednostkę, lecz są posiadane przez nią w celu osiągnięcia tych korzyści. Z kolei definicja środków trwałych zawarta została w art. 3 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy. Stanowi ona, że do środków trwałych zalicza się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności ulepszenia w obcych środkach trwałych. Jednocześnie zgodnie z art. 31 ust. 1 tej ustawy wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

Jednostki samorządu terytorialnego, które angażują środki publiczne w celu dokonania przysporzenia na obcym majątku, są zobowiązane należycie zabezpieczyć swój interes majątkowy. Jednostka samorządu terytorialnego powinna posiadać tytuł prawny, który umożliwi dysponowanie nieruchomością w sposób gwarantujący wykonanie określonego zadania. Takim tytułem prawnym może być własność, najem, dzierżawa, trwałe zarząd, użytkowanie wieczyste lub użyczenie.

Podkreślić należy, że jednostki samorządu terytorialnego samodzielnie prowadzą gospodarkę finansową na podstawie uchwalanego corocznie budżetu, a organem odpowiedzialnym za przygotowanie oraz wykonywanie budżetu jest organ wykonawczy.

W gminie (w tym także w gminie Kleszczów, o której mowa w interpelacji) organem odpowiedzialnym za przygotowanie oraz wykonywanie budżetu jest wójt, (burmistrz, prezydent miasta). Samodzielność gminy w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej polega na tym, że organy gminy – w granicach obowiązującego prawa – są suwerenne w podejmowaniu decyzji dotyczących przeznaczania i wykorzystania środków finansowych, zabezpieczonych w budżecie gminy. Tak więc wszelkie sprawy, związane z wykonywaniem zadań gminnych, a co za tym idzie wydatkowaniem środków publicznych w ramach uchwalonego budżetu, należą do właściwości i suwerennej decyzji jednostki sektora finansów publicznych jaką jest gmina .

Zaznaczyć należy, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych³ nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych sprawują regionalne izby obrachunkowe, dokonują one również kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych oraz udzielają wyjaśnień na wystąpienia jednostek samorządu terytorialnego w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych.

W związku z tym oraz biorąc pod uwagę fakt, iż interpelacja dotyczy – jak wynika wprost z jej treści – konkretnej sytuacji w gminie Kleszczów i porozumienia zawartego pomiędzy tą gminą a PGL LP, w celu wyjaśnienia wątpliwości gmina powinna zwrócić się do właściwej terytorialnie regionalnej izby obrachunkowej.

³ t.j. Dz. U z 2025 r. poz. 7

W odniesieniu do kwestii „czy Główna Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych wypowiedała się w orzeczeniach na temat dotyczący inwestowania przez j.s.t. w obce środki trwałe oraz rozliczania za nakłady poniesione z tego tytułu” – uprzejmie informuję, że po przeprowadzonej kwerendzie i analizie spraw rozpoznanych przez GKO, w latach 2015 – 2025 znaleziona została jedna sprawa, w której zapadły trzy orzeczenia w zakresie w najbardziej zbliżonym (ale nie takim samym) do tematu poruszonego w tej interpelacji⁴.

z upoważnienia

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Hanna Majszczyk
podsekretarz stanu

⁴ Link do orzeczenia GKO nr BDF1.4800.97.2020:

<https://www.gov.pl/web/finanse/bdf14800972020>

Link do orzeczenia GKO nr BDF1.4800.46.2018:

<https://www.gov.pl/web/finanse/bdf14800462018>

Link do orzeczenia GKO nr BDF1.4800.69.2016:

<https://www.gov.pl/web/finanse/bdf14800692016>

znajdujących się w Bazie orzecznictwa Głównej Komisji Orzekającej:

<https://www.gov.pl/web/finanse/rozstrzygnięcia-w-sprawach-o-naruszenie-dfp>

Link do orzeczenia GKO w sprawie o częściowo podobnym charakterze:

<https://www.gov.pl/web/finanse/bdf14800432016>